

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tatár László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Halmos Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen fizetési felszólítás hatályon kívül helyezése iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságon 3.M.427/2008. szám alatt megindított és a Baranya Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 1.Mf.21.450/2008/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.450/2008/4. számú ítéletét abban a részében, amelyben a munkaügyi bíróság ítéletét a per főtárgyára vonatkozó részében helybenhagyta hatályában fenntartja, ezt meghaladó részében nem érinti.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) + 25.000 (huszonötezer) forint ÁFA felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes köteles az államnak - felhívásra, az abban megjelölt módon 900.000 (kilencszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni.

I n d o k o l á s

A felperes és az alperes között folyamatban volt perben a Pécsi Munkaügyi Bíróság a 3.M.1538/2002/13. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, ami az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. A jogellenesség jogkövetkezményeként az alperest elmaradt illetmény, végkielégítés, valamint a felperes havi átlagkeresetének megfelelő összegű átalánytérítés megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A Baranya Megyei Bíróság a 3.Mf.20.954/2003/5. számú ítéletében a munkaügyi bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta.

A felperes a jogerős ítélet alapján azonnali beszédési megbízás útján érvényesítette a követelését, amelynek folytán a hitelintézet 2004. január 5-én 25.013.584 forinttal terhelte meg az alperes számláját. Ezt követően a felperest képviselő ügyvédi iroda 2004. március 29-én az alperes részére 9.747.914 forintot visszautalt.

Az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.199/2004/5. számú végzésében a Baranya Megyei Bíróság 3.Mf.20.954/2003/5. számú ítéletét - a Pécsi Munkaügyi Bíróság 3.M.1538/2002/13. számú ítéletére is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Az új eljárásban a Pécsi Munkaügyi Bíróság a 3.M.489/2005/42. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította, és perköltség megfizetésére kötelezte.

A Baranya Megyei Bíróság a 2007. szeptember 27-én kelt 1.Mf.20.799/2007/8. számú ítéletében a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

Ezt követően az alperes a 2008. február 18-án kelt levelében felszólította a felperest 15.265.670 forint tőke és késedelmi kamata, valamint a visszautalt 9.747.914 forint tőke után 2004. január 5-étől 2004. március 29-éig számított késedelmi kamat, továbbá a jogerős ítéletben megítélt 1.600.000 forint perköltség és késedelmi kamata megfizetésére. A fizetési felszólítást dr. H. P. ügyvéd, az alperes jogi képviselője küldte meg a felperes részére.

A felperes keresetében a fizetési felszólítás hatályon kívül helyezését és az alperesnek a költségekben való marasztalását kérte. Vitatta az ügyben eljáró jogi képviselő képviseleti jogosultságát, és az igény elévülésére hivatkozott.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság 3.M.427/2008/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és perköltség fizetésére kötelezte, és illetékfizetési kötelezettséget is megállapított a terhére.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság az 1.M.21.450/2008/4. számú ítéletében a munkaügyi bíróság ítéletét a per főtárgyára vonatkozó részében helybenhagyta. A le nem rótt eljárási illeték összegére vonatkozó részében megváltoztatta és a felperes által az államnak fizetendő illeték összegét 900.000 forintra leszállította.

Az ítélet indokolása szerint a felperes a fizetési felszólítás szerinti tartozás fennállását sem az első, sem a másodfokú

eljárásban nem vitatta. A fellebbezésében is fenntartotta azonban azt az álláspontját, hogy az nem az alperes törvényes képviselőjétől, illetve annak törvényes meghatalmazottjától származott, valamint a követelés elévült.

A másodfokú bíróság a csatolt cégkivonatok alapján tényként állapította meg, hogy ... 2007. május 7-étől 2008. március 19-éig folyamatosan az alperes önálló képviseleti jogosultsággal felruházott vezérigazgatója volt (Gt. 29. § (1) és (2) bekezdés), és pozíciójában ezt követően is megerősítést nyert. Nevezett 2008. július 3-án írásban akként nyilatkozott, hogy az alperes általános jogi képviselője 2004 óta folyamatosan dr. H. P. ügyvéd, aki a perbeli képviseletének ellátására meghatalmazást (Ütv. 23. § (2) bekezdés) csatolt, következésképpen a perbeli képviselet ellátására vonatkozó eljárási szabályok (Pp. 49. §, 67. § (1) bekezdés c) pont) nem sérültek.

A másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperesnek az elévüléssel kapcsolatos érvelését sem. Arra utalt, hogy a Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseiben adott iránymutatás szerint, ha a munkavállaló javára munkabér-fizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős ítélet a felülvizsgálati eljárás eredményeként hatályon kívül helyezésre kerül, a munkáltató által kifizetett összeg tartozásként az elévülési időn belül követelhető vissza. Az alperes követelése a megismételt eljárásban 2007. szeptember 27-én meghozott jogerős ítélettel vált esedékessé, amelyhez képest az igényét a 2008. március 7-én kézhez vett fizetési felszólítás útján az Mt. 162. § és az Mt. 11. § (1) bekezdése szerint az elévülés időn belül érvényesítette.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a kereseti kérelmének helyt adó határozat meghozatalát és az alperesnek a költségekben való marasztalását kérte.

A képviseleti jogosultság körében - tartalmát tekintve - a jogerős ítéleti tényállást vitatta arra hivatkozva, hogy a cégbíróság Cg. 02-10-060214/148 és 168. számú változásbejegyző végzéseit jogerős ítélet időközben hatályon kívül helyezte, melynek következtében a cégnyilvántartásból a bejegyzések visszamenőleg törlésre kerültek. Így a fizetési felszólítás kiadásának időpontjában ... nem volt az alperesi cég törvényes képviselőjére jogosított vezérigazgatója. Ennélfogva nem adhatott meghatalmazást a jogi képviselet ellátására, de ilyet nem is adott, és ennek hiánya későbbi írásbeli nyilatkozattal nem pótolható.

További érvelése szerint az alperes a jogalap nélkül kifizetett munkabér az Mt. 162. § (1) bekezdése szerint a kifizetéstől számított 60 napos jogvesztő határidő alatt követelhetette volna

vissza, miután a felülvizsgálati kérelem benyújtásakor a kifizetés jogalap nélküli voltát felismerhette. Ez a határidő 2004. március 5-én eltelt.

Az Mt. 11. § (1) bekezdésének alkalmazása esetén is elévült 2007. január 5-én a követelés, miután annak az Mt. 11. § (4) bekezdése szerinti megszakadását előidéző esemény (az igény érvényesítésére irányuló írásbeli felszólítás vagy annak bíróság előtti érvényesítése, stb.) nem történt.

A felülvizsgálati eljárás és a megismételt eljárás pedig az elévülésnek az Mt. 11. § (3) bekezdésében szabályozott nyugvását nem eredményezhette. A felek közötti jogvita eldöntése ugyanis nem tekinthető olyan menthető oknak, amely miatt az alperes az igényét nem tudta volna érvényesíteni, ahogy ezt a Legfelsőbb Bíróság a BH 1998.397. számú eseti döntésében is kifejtette.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében jogszabálysértés hiányában a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperesnek a költségekben való marasztalását kérte. A jogerős ítéleti tényállás helytállóságának alátámasztásaként a peres felek közötti cégbírószági és egyéb gazdasági peres eljárásokat kimerítően felsorolta és bemutatta.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

A másodfokú bíróság elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészítette ki, hogy ... 2007. március 7-étől, vagyis 2008. március 19-e előtt is folyamatosan az alperes önálló képviseleti joggal felruházott vezérigazgatója volt, ezért nem volt akadálya, hogy a felperest, mint az alperesi cég volt munkavállalóját a korábban folyamatban volt munkaügyi perben keletkezett jogerős ítélet alapján kifizetett munkabér és egyéb járandóság tartozássá válása következtében annak visszafizetésére meghatalmazott jogi képviselő útján felszólítsa. Az a körülmény, hogy utóbb jogerős ítélet a cégbírószágnak ... személyét is érintő változás bejegyző végzéseit hatályon kívül helyezte, a munkajogi jogvita elbírálása szempontjából nem jár azzal a következménnyel, hogy az alperes nevében kiadott fizetési felszólításhoz nem fűződik joghatály.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (új Gt.) 45. §-ának (5) bekezdéséből következően ugyanis a társasági határozat bírósági felülvizsgálata esetében a keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya, a bíróság azonban a társasági határozat végrehajtását felfüggesztheti. Erre a per adatai szerint nem került

sor. Ebből következően az alperes ... vezérigazgató irányítása alatt jogszerűen működhetett.

A cégek feletti törvényességi felügyeleti eljárással kapcsolatos 30/1994.(V.20.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, miszerint: „nem az az elsődleges cél, hogy a jogszabálysértő határozatok megsemmisítésével a felek közötti eredeti állapotot állítsa helyre a bíróság, hanem hogy a ... társaság a jogszabályok és maga a társaság megszabta keretek között működjön...”.

A társasági határozat hatályon kívül helyezése jogkövetkezményei tekintetében kialakult bírói gyakorlat szerint kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában nem lehet ex tunc hatályt tulajdonítani a jogszabálysértő társasági határozat hatályon kívül helyezésének (Mfv.II.10.282/2009/3.).

Az alperes a felperessel szemben munkaviszonnyal összefüggő követelést érvényesített, amit önmagában annak utólagos megállapítása, hogy az alperesi vezérigazgató megválasztása során sérültek a gazdasági társasági törvénynek a közgyűlés összehívására vonatkozó szabályai, a fizetési felszólítás érvénytelenségét nem vonja maga után.

Az alperest az elmaradt munkabér és egyéb járandóság kifizetésére jogerős ítélet kötelezte, vagyis nem történt jogalap nélküli kifizetés, következésképpen a perbeli esetben a munkabér jogalap nélküli visszakövetelésére az Mt. 162. § (1) és (2) bekezdései nem alkalmazhatók (BH 2003.341.).

Az eljárt bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint mindaz, ami jogerős bírói ítélet alapján kifizetésre került a munkavállaló részére, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése vagy új határozat hozatala esetén tartozássá válik, és az általános elévülési időn belül követelhető vissza.

A perbeli esetben a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A felperes által kezdeményezett munkaügyi per folytatódott, és az új eljárásban meghozott jogerős ítélettel zárult. A felperes részére kifizetett összeg ekkor vált tartozássá (BH 2003.341., EH 1446.), így az alperes igénye tartozás jogcímén ekkor, vagyis 2007. szeptember 28-án nyílt meg. A felülvizsgálati érveléssel szemben ezt megelőzően az igény nem vált esedékessé, ezért az elévülés nyugvásáról valóban nem beszélhetünk, de az igény esedékessé válásától számított három éven belül az alperes a felperessel szemben a követelését érvényesítette, ezért a felülvizsgálati kérelemnek az elévülésre való hivatkozása alaptalan.

A fenti indokolás alapján a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával jogszabálysértés hiányában a jogerős ítéletet a per főtárgyára vonatkozó részében hatályában fenntartotta, ezt meghaladóan nem érintette.

A felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A felperest a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontjára és 13. § (2) bekezdésére tekintettel az Itv. 56. §-ában meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2010. június 23.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő